

מלוא בית תבואה הפקיד בידו.

אבל, אם **אמר ליה: בית זה מלא תבואה** הפקדתי בידך, חייב להשבע עליו, שהרי התובע **ידיעא טענתיה**. טענתו ידועה ומוגדרת היא.

ולכן, אם מצא הבית שאינו מלא תבואה — חייב הנתבע להישבע כדין מודה במקצת! אף שהודאת הנתבע אינה מוגדרת שהרי אין הוא אומר עד הזיז, וכדומה.

אמר ליה רבא: אי הכי, שלא איכפת כלל מכך שהודאת הנתבע אינה מוגדרת,

אם כן, **אדתני סיפא: זה אומר עד הזיז וזה אומר עד החלון, חייב** —

ליפלוג וליתני בדידה, בבית מלא עצמו, ונאמר כך:

במה דברים אמורים שפטור הנתבע

משבועה, רק כאשר תובעו בבית מלא [סתם] מסרתי לך. **אבל** אם אמר: בית זה מלא תבואה מסרתי לך — חייב. ומדוע שנתה המשנה את אופן הודאתו של הנתבע?

אלא, אמר רבא: לעולם אינו חייב עד שיטעננו התובע בדבר שבמדה שבמשקל **ושבמנין**.⁽³⁸⁾ ויודה לו הנתבע בדבר שבמדה **ושבמשקל** **ושבמנין**. גם התביעה, וגם ההודאה, צריכה להיות מוגדרת וברורה.

תניא כוותיה דרבא, שגם התביעה וגם ההודאה, צריכות שתיהן להיות מוגדרות ומסוימות:

כור תבואה לי בידך. והלה אומר אין לך בידי — **פטור** משבועת התורה וחייב שבועת היסת דרבנן.

מנורה גדולה יש לי בידך. והלה אומר אין לך בידי **אלא מנורה קטנה** — **פטור** משבועת מודה במקצת. משום שאין ההודאה ממין

מחלקתן של רבי מאיר וחכמים היא, בשאין הענבים צריכין לקרקע. ובוזה נחלקו אם כבצורות דמי או לאו.

הראב"ד שם הבין בדעת הרמב"ם שהוא פוסק כרבי מאיר. וגם תוס' כאן הביאו בשם ר"ח, שהלכה כרבי מאיר.

38. הקשה התוספות בד"ה אלא אמר רבא: מדוע בתובעו בית זה מלא לא חשיב דבר במדה. והלוא, כיון שאמר לו בית זה מלא וזה החזיר לו חסר — נראה החיסרון, והרי הוא כ"זה אומר עד הגג וזה אומר עד הזיז'?

ותירץ, שמדובר באופן שאין הבית חסר אלא מעט ונראה כמלא ואין ידוע מה שביניהן, מה בין טענת התובע לטענת הנתבע, ועל כמה כופר

והראיה לכך היא מדברי הגמרא בכתובות [נא א] "כל העומד ליגדר כגדור דמי". כלומר, כל שעומד הדבר רק לגדירה ואינו צריך כלל לקרקע — כגדור הוא.

וכתב הר"ן שכן היא דעת הרמב"ם [בהלכות טוען ונטען ב ד], שכתב: טענו ענבים העומדות ליבצר והודה במקצתן וכפר במקצתן, הרי זה נשבע עליהם כשאר מטלטלין. והוא, שאינם צריכים לקרקע. אבל אם היו צריכים לקרקע הרי הוא כקרקע. והבין הר"ן שאף לדעת הרמב"ם, מחלוקת רבי מאיר וחכמים היא היכן שהענבים צריכין לקרקע, ובוזה סובר הרמב"ם שהלכה כחכמים דלאו כבצורות דמו.

והמגייד משנה שם כתב באופן נוסף. והוא, שסובר הרמב"ם דהלכה כרבי מאיר ואילו